

GUPRINSUL:

- Acțiune... ::
- Cum este Principele Carol? de Unchiul.
- Trei atitudini. ::
- Rolul Tinerimei române în viața culturală a neamului, de Merlin.
- Moțiunea Tinerimei univ. rom. din loc către comitetul central al Asociațiunii și publicul român în cestiunea înființării internatului din Cluj. Moțiunea Tinerimei univ. rom. din Pesta în aceeași cestiune.
- Vis vechiu, de Ion Duma.
- Poezie populară, cul. de P. Nicolin.
- Ogor înfelenit, de Leru.
- Cătră drăgălașele noastre Românce, de Doru.
- Gronică. ::
- Apel către Scriitorii români: Redacțiunea.
- Depeșele redacției. ::

NOI

Organul Studentimii Române.

REVISTĂ Social - Culturală

Ilustrată.

Apare sub îngrijirea unui comitet de redacție.

Director-Girant:

Dr. Eugen Bianu.

Redacția și Administrația

Cluj - Kolozsvár.

Strada: Deák Ferenc 44.

Telefon nr. 470.

GOSTUL ABONAMENTULUI :

- Pentru Austro-Ungaria . . .6. cor. anual
- " " . . . 3 " ium. an
- România și Străinătate . . 10 " anual

NOI

ORGANUL STUDENȚIMII ROMÂNE

ANUL I.

15 Iunie 1913.

NR. 1.

Acțiune...

... »Și când privesc în urma mea, bătrânețele dispar, căci văd la poalele dealului o generație verde, generoasă, entuziastă, patriotă, care țintește privirile sale tot în sus, și pășește cu încredere către un viitor măreț«.

Alecsandri către »România Jună«.

Clocotul sombru al muncii, ce învăluie sbateră omenimii cuprinse cu înfăptuirea progresului, mână de dorință propășirii binechibzuite în toate manifestațiile vieții, ne trezise în fine și pe noi în zorile marelui zău a frumoasei datorințe.

De mult timp s'au fost ridicat glasuri din deosebite părți, că studențimea nu este la înălțimea datorinței sale; glasuri de nemulțumire, ale căror echouri amenințau în multe părți cu desnădăjduire. Să cerea mai ales o conlucrare social-culturală a întregii studențimii române, cum e la Germani, de pildă. Cu ocazia convenirilor private, la serbări, congrese și chiar și în publicistica noastră s'au înșirat o mulțime de dorințe adresate noauă studențimii, pe cari le putem strecura într'un singur gând — *acțiune serioasă!*

Aceste cuvinte poartă pe de-o parte nuanța unei dojeni îndreptățite, pe de altă parte tâlcuiesc ruga părinților noștri, trudiți de greutățile enorme, pe cari »studenții lor« le adaug la socoteala lungă a celorlalte năcazuri.

Mânați de sentimentele trezite la conștiință ne-am pus mâna pe inimă și am zis »de azi încolo o să fim așa precum voi doriți să fim, vom munci serios!«

Când am spus aceste cuvinte, ne-am cugetat la toți frații noștri, împrăștiați în număr mai modest sau mai conziderabil, tinerei și mai în vrâstă, cari se află grupați în jurul școlilor pregătitoare sau în jurul instituțiilor înalte de specialitate, de pretutindenea. Gândul de a ne apropia, de a ne cunoaște reciproc, — tot atâtea condiții primordiale ale armonizării tuturor pornirilor noastre bune — iată pe ce se întemeiază apariția acestui »organ al studențimii române«. Voim să ne cunoaștem frații, să ne apropiem pentru a ne împărtăși frățeste bucuriile și năcazurile noastre de studenți; voim să ne cercetăm măcar în scris unii pe alții, dela distanțe fie ori cât de mari, și povățuindu-ne să ne educăm reciproc pentru zilele de grea cumpănă ale vieții viitoare.

Pe steagul nostru e scris »*acțiune*« și acesta e înfipt pe cetatea dorinței

ferbinte a părinților pierduți în așteptare, în jurul căreia vă chemăm cu drag.

Și tu, geniul neamului nostru, umbrește steagul doririlor noastre și binecuvântă gândul, care a încolțit în sufletele noastre și care acum pornește spre întrupare.

Iar »Noi« învingătorii primelor greutăți și piedeci, cari ferecase de ani de zile realizarea ideii de a porni o »revistă a studențimii române«, îngenunchem, potrivit datinei străbune și plecați la rugăciune zicem:

»Doamne ajută!«

Cum este Principele Carol?

Iubite Nepoate,

Îmi dai buna știre, că tinerii români dela Universitatea din Cluj și cei dela alte Universități din țările de sub Sceptrul Habsburgilor s'au unit pentru o lucrare intelectuală comună și s'au hotărât să publice revista »NOI«.

Frumos gând, bună hotărâre: unire, muncă culturală! Nobile scopuri oricând și oriunde pentru o tinerime conștientă de datoriile ei și de misiunea ei în lume și în viața propriului ei neam! Cu atât mai nobile la NOI Românii astăzi și mâine!

Acuma când rostul popoarelor din jurul nostru se schimbă și se așează pe alte baze decât în trecut, acuma este trebuință ca tinerimea noastră de pretutindenea să se încordeze mai mult ca oricând la muncă spre a se pregăti pentru zilele grele, mari și hotărâtoare, cari vor urma și în cari se va așeza pentru secolu rostul nostru și al vecinilor noștri.

Bine faceți deci că vă ați hotărât a vă pune pe muncă. Înțelegera și unirea sunt

necesare mai întâi pentru aceasta, apoi stăruință de fer și de oțel!

În fața datoriilor mari să înceteze patimile și slăbiciunile mici: vanitatea, pizma, petrecerile rele, ocupațiile urite, trândăvia și celelalte pe cari le știți cu toții.

Să cultivați munca sănătoasă, studiile serioase, excursiunile la munți și la sate, petrecerile înălțătoare. Din tinărul care nu petrece rar ieasă om!

Așa este „Primul și cel mai ilustru tinăr Român de astăzi“, Principele Carol al nostru.

Înalt, bine legat, cu părul blond, cu ochii albaștri; între prietenii de vrâsta Lui vesel, vioiu, vorbăreț, afabil, familiar; între cei mai în vrâstă tăcut, modest, ascultă tot, vorbește puțin, judecă ce vede și ce aude; când este întrebat roșește — semn bun — și dă răspuns scurt, precis și sigur; când întreabă se vede că a gândit la lucrul asupra căruia are înțeles.

Îl vedem în munți iarna pe zăpadă

conducând sporturile de iarnă fără frică de primejdie, dar știind să se ferească de ea cu siguranță.

Îl vedem jucând jocurile naționale românești la societatea »Chindia«, petrecând, sărind și râzând cu băeții și cu fetele.

Îl vedem conducând automobilul în vârtejul de trăsuri pe Calea Victoriei, mergând ca săgeata și ferind cu siguranță.

Îl vedem la Batalionul 6 de Vânători, făcând singur ca locotenent instrucția soldaților din plutonul său, vorbindu-le, explicându-le și arătându-le.

Îl vedem la cursurile universitare ale profesorilor Iorga și Bianu, stând frumos lângă generalul Perticari, ascultând și urmărind cu gândul expunerile profesorilor.

Este Principele Carol »primul și cel mai

ilustru tânăr Român de astăzi«, dar este fără îndoială și cel mai ocupat, cel mai muncit.

Are ca preceptor militar pe unul din cei mai severi ofițeri generali ai țerei; a fost pusă față serviciul militar în batalionul comandat de Lt. Colonel Sturdza, cel mai prusian ofițer superior al armatei române. Cursuri și exerciții de limbi moderne acasă, cursuri la Universitate!

Toate acestea le face sub conducerea Tatălui — militar desăvârșit, și sub ochiul neadormit al Unchiului, care știe tot și vede toate și este cel mai adanc cunoscător al țerei și al oamenilor ei.

Pentru că este așa, a făcut Principele Carol atat de frumoasă impresie la Roma, iar nouă tuturor așa de mare bucurie și ne dă așa de mari sperante!

Unchiul.

Trei atitudini.

Ținem să înfrumusețăm numerele revistei noastre și cu ilustrațiuni grăitoare. În acest cel dintâi număr dăm trei fotografii ale Celui mai distins din pleiada studenților români: A. S. R. Principele Carol.

Prima fotografie ni 'L arată pe Alteța Sa în atitudine gânditoare, pare că ar fi în mijlocul studiilor, aprofundând o problemă de viață adânc tăietoare în viitorul său. Aceasta atitudine de conștientioasă datorință trebuie să fie în sufletul

A. S. R. Principele Carol în uniformă de locotenent în batationul 6 de vânători.

fieștecărui student român, chemat a fi azi-mâine conducătorul unui cerc mai larg, unde va fi pus în virtutea pregătirilor sale.

A doua ni 'L înfățișează pe Alteța Sa în atitudine militară, grav, serios, disciplinat, gata a da sau a primi ordine. Virtuțile militare ale neamului nostru sunt prețuite de toți bărbații competenți din vechime până în zilele de azi. Nu înzădar suntem popor co-

borător din militarii lui Traian Împăratul și din vrednicii lor învinși Dacii cei dârji. Aceste virtuți strălucesc ca aurul în fiecare fecior înrolat de prin satele noastre, îndată ce ajunge sub disciplină militară, aceasta cea dintâi școală de educație a iobagilor și rezeșilor români.

A treia ni 'L înfățișează pe Alteța Sa în costumul românesc al ciobănașilor de plai, cari pasc și păzesc turmele blânde în asprimea codrilor din Carpați, închipuind neconținut civilizația creștină

în mijlocul barbariei din orient. Iată un îndemn grăitor pentru a iubi cu fapta nu numai cu cuvântul poporul nostru dela munți și dela țară, care prin cursul atâtor veacuri de restriște a știut să se păstreze întreg și nealterat în firea sa, spre a ne păstra nouă temelia sănătoasă a unui viitor mai bun.

Vorba cuminte scrisă sub tabloul triptic al regretatului nostru pictor Octavian Smigelschi:

„Prin veșnica muncă roditoare, primenind menirea străbună prin vechea evlavie și gloria nouă spre siguranța viitorului harnic.“

Rolul Tinerimei române în viața culturală a neamului.

— Ce am putea face? —

De: **Merlin.**

Fapt constatat e, că suntem un popor tinăr, abia pornit pe calea bunăstării și civilizației.

Mulți factori și-au luat partea lor din crearea situației noastre actuale; partea leului însă să atribue clasei intelectualilor, respective conducătorilor naturali ai țărânilor, cari pre lângă tranșarea măruntelor afaceri private au stăruit mult-puțin și pentru înălțarea neamului. Să zicem, că intelectualii noștri în genere și-au achitat datoria lor față de națiune, cu toate-că e proverbială nepăsarea unora față de tot, ce e chemat să dea altă înfățișare colinelor și traiului românesc. Constatarea acestui rău însă nu să ține de

A. S. R. Principele Carol în costum de cioban.

organul Tinerimei, fiindcă Tinerimea nu e responsabilă de feliul, cum își împlinesc datorințele față de neam cărturarii noștri. Viitorul va face dreptate tuturor; până atunci credem însă, că e bine a ne da seamă și despre munca desfășurată de Tinerime, ca strat social sub aripile ocrotitoare ale »Asociațiunii«, ca suprem for-cultural.

E atât de vastă tema aceasta; de aceea cred, că voi fi scuzat, dacă voi da mai mult niște puncte de orientare în haosul acestei cestiuni nedeslegate. Sunt păreri modeste și acestea; trecute însă prin prizma însuflețirii

sincere și dornice de o schimbare a halului, în care ne svârcolim de prezent.

Aflu de bine a lămurii înainte de toate, cam ce activitate am putea desvoltă în sânul Asociațiunii, ca factor social de sine stătător?

Fiind Asociațiunea o instituție pur culturală, și în cadrul sforțărilor noastre vor încăpea — de sine înțeles — numai manifestații de ordin cultural. Ca atare: ne vom nizu a scoate învățăminte mai ales din literatura și istoria națională și universală; vom conlucra apoi la întărirea credinței străbune prin prezentarea în colori luminoase și limbajiu neobositor a vieții sfinților; vom încercă a pătrunde împreună cu țaranul în adevăratul înțeles al vieții Mântuitorului I. Hristos; vom da apoi din cunoștințele adunate în școli mai înalte: ceva măcar și pentru »drumeții piticelor vremi, pitici în puțință și vrere« (Goga). Sunt doară atâtea probleme de lămurit din ramurile: drepturilor, medicinei, științelor naturale, tehnicei agronomiei ș. a., ce înălțător ar fi, dacă Tinerimea împreună cu intelectualii și-ar lua osteneala a spune ceva practic din labirintul atator științe nepopularizate!

— Cât ar putea face apoi o trupă bine disciplinată de diletanți din sânul Tinerimei pentru ridicarea moralei publice și întărirea sentimentelor nobile?! Tot trupa aceasta, în-deletnicindu-se cu cântări de tot soiul și formând — zicem — numai un quartet simplu sau octet, ar deșteptă dragostea pentru prețioasele doine românești și dorul de a avea fiecare comună câte-un cor, fie și mai modest. Vor fi de bună seamă multe ținuturi, în cari și aceasta chimeră până mai dăunăzi ar deveni realitate! Admit însă,

că sunt și ținuturi, pe teritoriul cărora n-ai avea de unde adună 4—8 cântăreți; în cazul acesta ne-am putea mulțumi și cu cântări unisone și cunoscute de Tinerimea din toate unghiurile. E edificătoare cântarea; să o cultivăm deci unde avem prilej și să simte mai ales accentul cântărilor străine de firea noastră! Avem tot dreptul doar' la plivirea cântecelor noastre!!

O muncă uriașă să așteaptă dela cărturarii Români, prin urmare și dela studențime pe terenul delăturării analfabetismului, care taie aripile oricărui avânt spre înaintare. Eil și dacă cutare tinăr din anii trecuți a dovedit rezultate frumoase în instruirea analfabeților în vre-o comună din Bănat, nu i-s'ar mai află oare căți-va tovarăși la o muncă atât de sfântă a regenerării masselor?! Să încerce numai fiecare în comuna sa și vom vedea, câtă mulțumire sufletească ne va produce faptul pornirii neștiutorilor de carte pe calea învățaturii!

A. S. R. PRIMĂSA ELISAVETA

Știut fiind rostul mișcării sportive la alte națiuni mai înaintate, vom face și noi începutul organizării tineretului în cele agile, cari vor fi chemate a potența energia sufletească a unei clase sociale, pline de viață latentă, pipernicite însă de multeori din lipsa de mișcare sistematică. Inițiați fiind în tainele sportului, vom agită pentru lățirea acțiunii sportive în cercuri largi, ca astfel și în privința aceasta să nu fim timbrați de: tineret fără vlagă, ci din contră să dovedim părinților și străinilor, că neîndeplinim rolul de *sportivi* în munca de reîntinerire a forțelor, ce zac ascunse și părăsite

În costum național.

în atmosfera bolnavă a chiliilor scunde și întunecate. E indiscutabil deci rolul Tinerimei în viața culturală a neamului și din punct de vedere al mișcărilor sportive, cari încă numai întepene pot în lupta noastră spre cultură tot mai perfectă și mai rațională.

Un larg teren de muncă și să deschide tineretului în sprijinirea tuturor acțiunilor, pornite de frunțașii diferitelor ținuturi. Să înființeze în vremile mai nouă fel de fel de însoțiri, menite a aduce diferite înlesniri mai ales în viața economică. La punerea acestor societăți pe baze solide și la câștigarea încrederii țaranului față de vre-o noutate e necesar concursul tuturor intelectualilor. Cu atât mai mult să simte rolul studențimei în direcția aceasta, cu cât e mai mic numărul intelectualilor în respectiva comună. În general pot zice, că cel mai apropiat sprijin al preotului și învățătorului trebuie să fie studențimea, deoarece în majoritatea cazurilor numai ea e la îndemâna conducătorilor firești, numai ea ar avea mai mult timp în feriile anului a *contribui* la munca de organizare pe toate terenele. Și dacă vre-un student în loc de punerea la raias și plimbări fără rost ar pune umărul sau prin cuvânt sau cu fapta la desțelenirea ogorului obștesc, n'ar fi aceasta o faptă deamnă de recunoștința veacurilor și lauda consătenilor?!

Foarte mult s'ar putea realiza din programul nostru cultural, dacă Tinerimea ar fi conștie de chemarea sa în convorbirile prietenești cu țărănimea și în loc de minciuni și știriciri convenționale și-ar da seamă de neprețuitul bine, ce ar putea rezulta pe urma oricărui indemn pornit din inima de frate și spus cu blândețe și precauțiune țaranului, care așteaptă cu mult nesaț povețele »Domnișorilor«. E atât de evidentă însemnătatea acestui metod simplu de a pătrunde la inima țărănimei, că nici nu voiu mai inzistă asupra lui.

Enorme servicii ar aduce studențimea prin o propagandă cuminte pentru ziarele și cărțile populare, cari au să lupte cu atâtea greutăți până ajung la mâna neștiutorilor de carte multă. Din prilejul serbătorilor sau excursiilor culturale ar fi atât de necesară răspândirea gazetelor și cărților bune între popor. Sunt convins, că Asociațiunea ne-ar stă în ajutor și la acțiunea aceasta. Trebuie însă binecumpănite motivele, cari

să scot la iveală pentru prezentarea în lumină favorabilă a diferitelor ziare sau cărți. Ce potrivit și cu efect ar fi b. o. hotărârea unui student din fiecare despărțământ al Asociațiunii de a ține o prelegere populară despre broșurile Asociațiunii, a căror valoare nu o pricepe țaranul din vorbirea președintelui sau recomandarea lor în generalități din partea secretarului.

Nespus de mult ar câștiga în importanță străduințele noastre culturale, dacă ne-am nizu a da teren de validitate și ascultătorilor noștri, cerându-le părerea sau sfatul în anumite cestiuni de interes local, și dând frâu liber fantaziei lor, dornică a ne spune proverbe, povești sau poezii populare. Adunând aceste mărgăritoare ale literaturii noastre, am făcut un serviciu duplu. Deoparte am câștigat încrederea țaranului, de altă parte ne-am făcut datorința față de Asociațiune resp. adunarea scumpei literaturi populare.

Pentru a ajunge rezultate frumoase în ducerea la isbândă a tuturor ideilor de mai sus, e însă absolut eschisă tractarea sau și numai atingerea cestiunilor confesionale și politice. Nu o permit aceasta de altfel nici statutele Asociațiunii; dar nici nu duce la rezultat trainic ocupația serioasă cu atari cestiuni gingașe. Nu e permis să turnăm oleiu pe foc prin răscolirea patimilor confesionale; de altă parte studențimea e datoare a stă departe de vârtejul izbucnirilor pătimășe de politică militantă, fiindcă e îndeobște cunoscut faptul, că mântuirea și fericirea neamului o vom ajunge numai prin *mai multă lumină*. Să nu uităm nicicând, că numai pregătind încetinel terenul prin cultură, e nădejde, că va ajunge și țărănimea la o înțelegere a rostului său în viața politică.

În istoria generației tinere sunt anumite momente de o importanță deosebită, cari imprimă o notă distinctivă generației din epoca aceia. Îmi place a crede, că de astădată încă stăm în fața unei prefaceri, unei reforme radicale în viața Tinerimii, care tot mai lămurit va înțelege rolul său ca factor social în *viața culturală a neamului*. De-ar da Dumnezeu, ca nu peste mult să putem prăznui ziua sfântă de înrolare a *Tinerimii întregi* sub steagul culturii, răspândite cu tact și multă răbdare pe plaiurile locuite de Români.

Onorat Comitet central al Asociațiunii!

Onorat public românesc!

Trăim în veacul, când toate națiunile fac svârcoliri uriașe pentru a ajunge tot mai înainte pe drumul, care duce la înaintare și cultură națională. Mii și mii de jertfe aduc după puțințele și peste puțințele lor, ca să nu rămână îndărăt, cea ce ar însemna a renunța la pretenția de a fi numite națiuni civilizate.

În fruntea factorilor, cari sunt meniți a face posibil și a accelera progresul unui neam pe toate terenele, stă desigur generația tină: studențimea. Dela creșterea acestei generații, care are destinația nobilă de a purta stindardul în luptele pentru existență și progres ale unei națiuni, depinde soarta unui neam adeseori pentru veacuri întregi. În consecință cu acest adevăr: toate popoarele să silesc a da generației tinere o educație în spirit cultural-național, a aprinde în sufletul studențimii focul nestins al iubirii de neam, limbă și țară. Internate, seminarii și institute de alt soi sunt în serviciul acestui scop frumos.

Tot la fel și la noi Români. — Numai Noi — studențimea universitară — suntem tratați mai mașter, numai noi nu avem un loc de adăpost în marea de străini, o instituție, sub a cărei ocrotire blândă de mamă să ne simțim ca și acasă la vatra părintească, unde să auzim zilnic limba noastră maternă, unde să ne putem potoli setea arzătoare după cultură, creștere și viață socială românească. Trăim respirați, expuși la mii de ispite și influințe străine ființei noastre de Români. Să nu se mire nimenea, dacă elementele mai timide să pierd în valurile străinismului. Studenții mai săraci, ca să și păstreze neatins sufletul, sunt nevoiți a trăi în odăi scunde, neigienice și după terminarea studiilor pleacă cu sentimente românești, dar cu sănătatea sdruncinată. Iar cei mai cu dare de mână în zadarnica lor sete după societate românească ajung pe povârnișul birturilor și cafenelelor demoralizatoare.

Vă rugăm cu înzistență și stimă fiască, auziți-ne glasul de durere, ascultați-ne țipetele, cari strigă după ajutor! Vă încredințăm Dvoastră soarta universitarilor români și indirect soarta neamului din viitorul apropiat; întru chipați visul nostru vechiu: edificarea internatului Petran din Cluj, care are să ne fie azilul mângăitor, lumina dătătoare de viață, cultură și statornicie sufletească! Ce frumos ar încăpea în cadrele acestei

instituții toate mișcările noastre culturale, sportive: Agentura Tinerimei universitare, Casina Română, seratele literar-muzicale, sala de gimnastică, atât de necesare recreării noastre trupești și sufletești. N'ar trebui să alergăm veșnic după localuri pentru manifestațiile noastre social-culturale.

Suntem informați, că DI N. Ivan în calitate de delegat al Comitetului central aleargă fără oboseală pentru câștigarea informațiilor necesare și delăturarea piedecilor, cari le-ar împina edificarea internatului Petran. Dorind succes năzuințelor D-Sale frumoase, îl rugăm și pe calea aceasta să ducă la izbândă cauza noastră dreaptă.

Credem, că suntem îndreptățiți a fixa măcar în parte condițiile, fără de cari — după modesta noastră părere — un internat academic în Cluj

Costum din Toplița.

cu greu își va putea împlini menirea sa sublimă de educație corectă și consolidare românească.

1. Noua instituție — pe lângă caracterul său de internat — trebuie să adăpostească la sânul său: Agentura Tinerimii univ. române și Casina română, cari în lipsă de local propriu, fără avere și fonduri disponibile, abia pot fi susținute chiar și în stadiu de vegetare.

2. E necesar, ca în cadrele acestei instituții să fie înființată resp. adaptată biblioteca actuală, care să poată satisface trebuințelor culturale ale universitarilor, lipsiți de posibilitatea de a frecventa o școală superioară românească. Baza acestei biblioteci ar forma-o modesta bibliotecă a Agenturii de vre-o 700—800 volume, care — credem — în scurt timp ar lua proporții îmbucurătoare prin generositatea scriitorilor noștri, mecenajilor și donatorilor. Agentura la rândul său va jertfi tot posibilul pentru îmbogățirea ei.

3. În noul internat își va găsi adăpost și redacția revistei studentești »Noi«, care va con-

tribui nu numai la ridicarea nivelului cultural și la organizația sufletească a Tinerimii române, ci și la îmbogățirea bibliotecii, dată fiind împrejurarea, că la o revistă incurg toate produsele literar-științifice noi în mai multe exemplare, dintre cari unul va fi totdeauna al bibliotecii.

4. Am dori, ca în edificiul noului internat să fie necondiționat o sală mare în parter, acoperită ținerii de concerte și în stil mai mare, de serate și conferențe publice, teatre, adunări ș. a. E pretutindenea cunoscută mizeria din Cluj, cea ce privește localurile pentru diferitele manifestații culturale românești. Sala aceasta ar putea fi și locul de întâlnire zilnică a Românilor din Cluj.

5. Pentru recrearea studenților istoviți de studiu e absolut necesară o sală de gimnastică, care ar înlocui cu succes cârciumele și cafenelele. S'ar cruța multă energie sufletească și mulți bani aruncați în vânt.

6. Modesta noastră părere este, ca internatul să nu fie zidit în grădina donată de fiefertatul Petran, ci credem, că terenul cel mai potrivit este locul, pe care se află otelul »Biazini«, prelungit cu o aripă a grădinei »Petran«. Grădina »Petran« e prea departe, neaccesibilă publicului românesc mai comod și mai în etate, fiind situată pe un deal. În genere e un loc prea ascuns pentru o casă națională, care are să fie nu numai a Clujenilor, ci a întregului românism. E potrivit locul »Biazini«, fiind în centrul orașului, aproape de instituțiile de frunte ungurești; ca atare va fi o fală națională a noastră resp. fortăreață neînvinsă a culturii, cugetării și simțirii românești.

7. Pentruca instituția aceasta să-și poată îndeplini chemarea sa de a ocroti la sânul său pe toți Românii, cerem cu insistență eliminarea din cadrul ei a tuturor dispozițiilor de colorit confesional.

Iar mijloacele materiale? Suntem informați din izvor sigur, că fondurile destinate acestui scop ating o sumă considerabilă, care în mare parte ar acoperi cheltuielile edificării. Iar noi din parte-ne vom porni o agitație în toate colțurile locuite de Români: în familie, între cunoscuți, la institutele financiare, în ziaristică etc. și suntem siguri, că onoratul public românesc va da azil »Copiilor nimănuiei«!

Iar în urmă, ca să dăm dovadă, că suntem vrednici a nu mai fi copii nimănuiei, ci să avem un părinte bun: »Internatul Petran«; ca să dovedim, că nu numai cere, dar și jertfi știm din mult-puținul nostru, noi subsemnații promitem pe cuvânt de onoare și cu jurământ sfânt a plăti

Costum din Orăștie.

suma mai jos indicată în decurs de 5 ani în 5 rate egale și îndatorim și conjurăm cu toată tăria însuflețirii și iubirii de neam, care ne încălzește în acest moment, conjurăm pe toți preșidenții »Agenturii« Tin. Univ. Rom. din Cluj, cari vor urma în viitor, a încassa aceasta sumă și a o administra »Asociațiunii«. Apelăm totodată la toți frații universitari, cari în decursul anilor se vor perânda în Cluj: »Dați-vă și voi obolul pe altarul culturii românești, cum facem și noi!«

Onorat Comitet! Primiți — Vă rugăm — cu bunăvoință memorandumul nostru, priviți cu dragoste părintească la nevoile și sbuciumările noastre sufletești; nu ne mai lăsați pe drumuri, ca pe cei din urmă cerșitori! Suntem ca frunza bătută de vânt, ca frunza călcată în picioare de drumeții fără de inimă!

În speranța înfăptuirii vechiului nostru ideal semnăm cu stimă fiiască:

Dat în Cluj, la 24 Maiu 1913.

George Bărbat 100 cor., Cornel C. Bianu 200 cor., Aurel Bulicrea 50 cor., Eugeniu Bunea 100 cor., Nicolae Cărpinișan 150 cor., Septimiu Cenariu 100 cor., Mariu

Ciugudean 50 cor., Nicodim Cristea 200 cor., Traian Chirilian 50 cor., George Damian 50 cor., Emil A. Dandea 50 cor., Aron Demian 200 cor., Vasile Demian 150 cor., Romul Dragoș 100 cor., Eugeniu Dobrota 100 cor., Victor Felea 50 cor., Stefan Feier 100 cor., Octavian Filipescu 100 cor., Demetriu Ghișoiu 100 cor., Ioan Goia 50 cor., Ioan Groze 50 cor., Vasile Herpău 100 cor., Demetriu Hohoiu 100 cor., Ionel Hoza 200 cor., Vasile Ignatu 100 cor., Lazar Isaic 100 cor., Lazar Iosif 50 cor., Romul G. Laza 100 cor., Ioan Z.-Lup 50 cor., Ioan Mateiu 50 cor., Mihail Mitrea 100 cor., Ioan Morariu 50 cor., Constantin Muntean 50 cor., Leonte Muntean 200 cor., Octavian Neagoe 100 cor., Petru Nemoian 100 cor., Traian P. Nicolin 100 cor., Stefan Pantea 50 cor., Vasile Pașca 200 cor., George Păcurariu 50 cor., Petru Perian 100 cor., Ioan Pleșa 50 cor., Ioan Pintican 80 cor., Romul Pinte 200 cor., Alexandru Pop 50 cor., Ioan Pop 100 cor., Valeriu Pop 200 cor., Olimpiu Popa-Radu 100 cor., Pompeiu Popoviciu 50 cor., Mircea Prișcu 100 cor., Ioan Prună 100 cor., Isidor Răuceanu 80 cor., Ioan Roman 200 cor., Silviu V. A. Russu 50 cor., N. N. 400 cor., Aurel Sârcea 200 cor., Fabiu Sânjoan 200 cor., Constantin Stanca 50 cor., Domi Stanca 50 cor., Ioan Steer 50 cor., Basiliu Stoica 50 cor., Solomon Sofonea 50 cor., Nicolae St. Sculci 100 cor., Leonida Șerban 50 cor., Augustin Széles 100 cor., Teodor Vașca 100 cor., Flaviu Vilt 50 cor., Iancu Vițian 400 cor., Petru Vlad 150 cor., Pompeiu Vodă 50 cor., Ioan Voișian 50 cor.

BCU Cluj / Centrul de Cercetare și Bibliotecă * Moțiunea * City Library Cluj

adresată de frații noștri din Budapesta ilustrului president al Asociațiunii în cestiunea întiințării internatului Universitarilor din Cluj e următoarea :

»Ilustre Domnule Președinte!«

»Ne adresăm D-voastră cu toată încrederea și suntem convinși, că rugarea noastră nu va rămânea nebăgată în samă.

»În ședința din 24 mai st. n. a societății »Petru Maior«, luându-se la dezbatere situația studențimii noastre, care tinde să fie un organism cât mai viu și folositor.

Cumpănind viața năcăjită, ce trebuie să ducem prin diferitele cuibare streine, mutilându-ne de multeori atât trupul, cât și sufletul;

având în vedere, că această stare numai prin înființarea unor centre puternice românești: prin crearea unor internate universitare s-ar putea îndrepta, dacă nu stârpi;

considerând, că în Cluj internatul »Petran« — care azi se află într'o stare extrem de deplorabilă, — cu dependențele sale ar putea ușor forma chiagul unei astfel de instituții salutare;

juducând greaua situație sufletească a studențimii și dărăpănata înfățișare a societății române din Cluj, căreia îngrijirea unui astfel de așezământ i-ar da o țantă unitară și unificatoare;

aflând apoi cu mâhnire, că sunt mai mulți ani, de când ridicarea acestui internat de necesitate urgentă se amână prin comisii și subcomisii; s-a hotărât:

să ne adresăm D-voastră, care aveți glas hotărâtor în chestia aceasta, rugându-Vă, să binevoiți a interveni pentru clădirea cât mai grabnică a internatului »Petran« din Cluj, pus sub conducerea »Asociațiunii«.

Primiți, Vă rugăm, Domnule Președinte asigurarea stimei și iubirii noastre.

Budapesta, în 6 Iunie n. 1913.

Pentru societate:

Vasile Stoica. m. p.
președinte.

* Ziarele noastre sunt rugate a reproduce moțiunile aceste.

Vis vechiu.

— Scrisoare unui prietin din redacție. —

... Apoi, dacă v'ați hotărît s'o porniți, să fie într'un ceas bun! Voi aveți tot dreptul să așteptați dragostea publicului nostru, și cred, că în privința aceasta n'o să vă ajungă nici o desiluzie. Revista, dacă va fi îngrijită, va contribui numai la întărirea și — până la un punct — la lămurirea legăturilor de simpatie dintre lumea românească și studenții noștri.

Dar sfaturi să nu aștepți dela mine. Întâi, că nu v'ar folosi nimic. Cine începe un lucru, știe cum are să-l facă. Pe urmă veți fi primit indigitați dela bărbați de ai noștri celebri, și nu-i nevoie să se spună a doua oară (poate mai rău) aceleași lucruri. Țin însă ca, purceând dela câteva cazuri mai recente, să indic și eu câteva direcții, fără de cari nu cred, că revista voastră poate să fie atâta de prețioasă, pe cât se așteaptă.

Intre zecile (poate sutele) de premii, cari se împărțesc an de an studenților dela universitățile din Ungaria, pentru lucrări cu subiectul stabilit înainte, este *numai unul*, care poate îndulci lipsurile celor ce se ocupă de limba și literatura română. Cu toate acestea de când s'a înființat fondul pentru premiul Ciocan — vr'o trei ani — nu s'a aflat student român, care să încerce să-l câștige, nici chiar cu o lucrare atât de ușoară, cum a fost cea fixată de bătrânul pensionar. Împrejurarea aceasta arată și ea slabul interes și neîndestulitoarea pregătire a studenților noștri când e vorba de istoria limbii și a literaturii românești.

Rămânând tot la specialitatea aceasta, mă întreb: ce n'ați putea face voi în adunarea materialului de *folklore*? Zilele acestea mi-a picat în mână broșura a doua a revistei ungurești »Ethnographia«, în care am găsit două articole privitoare la noi. Unul e subscris de d. Aurel Filimon, și aduce interesante vrăji și descânțec »valahe« din jurul Bistriței, iar celalalt (autorul e Róheim Géza!) tratează, în legătură cu credința și a altor popoare, despre Marțolea. (Etnographia, XXIV. Nr. 2, 1913). N'ar fi mai bine ca lucruri de felul acestora să fie adunate de voi și publicate în revista voastră? Doar sunteți atâția inși dela sate, și colindați, în vacanțe, atâta pământ românesc...

Este, pe urmă, un capitol de istorie literară, din care nu s'a scris la noi încă nici o pagină, dar pe care va trebui să-l scriem cât mai în

grabă și mai amănunțit. Este întrebarea: cu cât au contribuit Românii la clădirea culturii ungurești, atâta câtă este? Care este partea noastră de contribuție de sânge și de talent în progresul conlocuitorilor noștri atât de mândri de aptitudinile lor culturale? Recunosc, că nu studențimea va lămuri chestia aceasta, dar știu, că sunt destule momente, actuale și din trecut, relative la subiectul amintit, pe cari le pot fixa ori indica colegii tăi.

Asemenea și în istorie. Voevozii români au avut cu regii Ungariei și cu principii Ardealului veacuri de-arândul legături — de prietinie sau de dușmănie. — Între documentele ungurești publicate mai de mult sau cari se publică acum, sunt multe, cari ne privesc. Istoricii noștri sau nu știu ungurește (mi-aduc aminte de truda dlui Const. Giurescu cu niște documente maghiare privitoare la epoca lui Brancoveanu), sau nu au posibilitatea să le utilizeze. Ce lucrare folositoare ați putea face voi, dacă ați da resumate și ați însemna lecțiile cu astfel de documente. Iar cei, cari au talent și pregătire de ajuns, s'ar putea încumeta să scrie și studii istorice mai mici, cum a fost de pildă foiletonul dlui Șt. Meteș (din »Românul«, 1913, nrele 95—96).

Sau iată științele. Citiți voi admirabilele articole ale profesorului V. Stanciu, din »Luceafărul«? Ori, dacă aveți un temperament mai puțin poetic, ați văzut, că un alt profesor român cu eminente calități, d. Al. Borza, umblă cu grelele lui studii minuțioase despre Cerastium la buletinul societății botanice din Pesta? Eu cred, că și neamul acesta de oameni își poate găsi locul în revista voastră. Totdeauna sunt la ordinea zilei chestii științifice, despre cari studenții mai »bătrâni« pot scrie frumoase cronici, cu o competență care să-i ferească de greșeli, fără ca să-și negligeze studiile. Medicinistii, ca și cei dela științele naturale, pot să se simțească la largul lor în nobila silință de a asigura viața intensă gazetei pe care o porniți cu așa caldă însuflețire.

Iată atâtea lucruri, pe lângă cari discuțiile despre viața și organizarea studențimii, rapoartele despre activitatea ei și celelalte probleme din programul nostru, vor face ca »Noi« să treacă marginile interesării de ea numai fiindcă vă privește pe voi, — și va ajunge să fie indispensabilă pentru orice

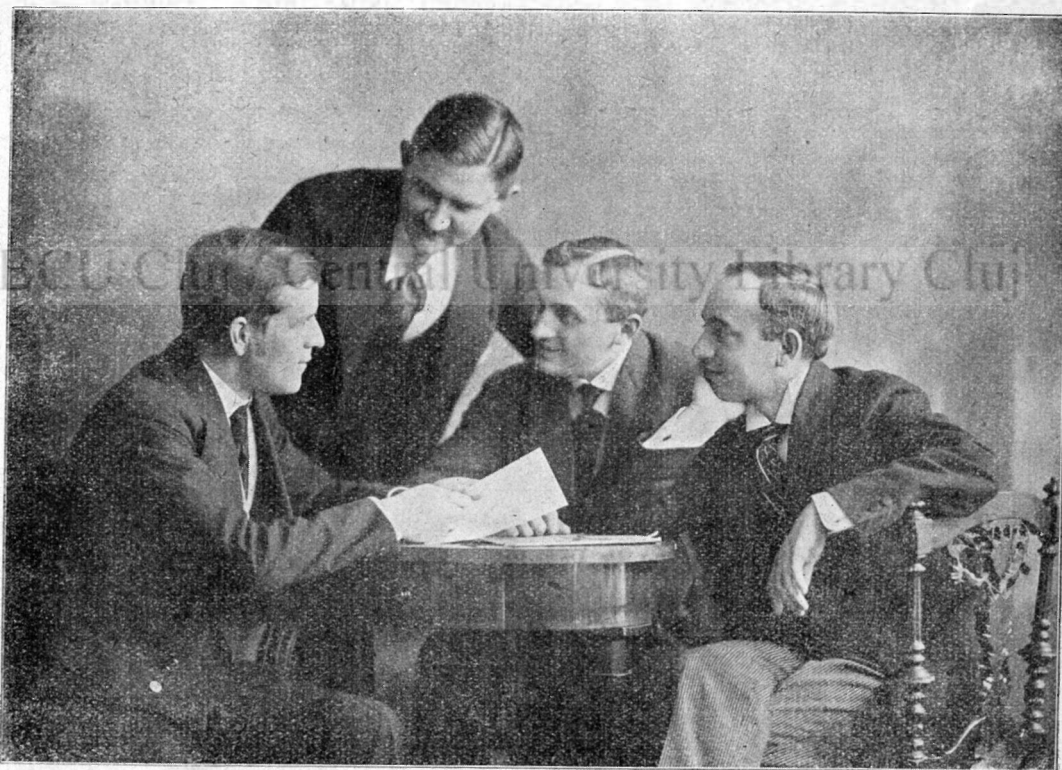
familie cultă (cum se zice, de atâtea ori fără convingere, în reclamele de porunceală).

Lucrul de căpetenie este să căutați și să scrieți numai *adevărul*. Nu vă lăsați răpiți de considerații, cari n'au de a face cu știința, și nu vă aventurați pe terenuri, unde nu vă știți siguri. Pentru aceea eu cred, că literatura pură să o cam eliminați din coloanele voastre, căci avem azi destule reviste și ziare, în cari să publice răsfățații muselor. (Afară de cazul, că ar protesta, să zicem... sorioarele voastre de pe acasă, și ar pretinde să aibă și ele ce să citească în »Noi«). Notițele bibliografice și recenzii scurte, cu miez, și potrivite reproduceri din scriitorii consacrați, pot fi bine venite. Cum zic, *adevărul exprimat frumos și chestiile voastre studențești* să fie preocupăția voastră înainte de toate...

Dar uite, acuma, văd că m'am luat cu vorba și am înșirat mai multe decât aveam intenția. Să nu te miri de asta. Fără să bag de seamă cum, m'a furat gândul și m'a purtat cu ani în urmă, când ne bătea firea și pe noi să scoatem o revistă studențească. În București, mai apoi în Budapesta, eram câțiva studenți pretutindenea, cari discutam plănuiam, combinam zile și nopți întregi modalitatea înființării unui organ al studenților români. Mi-s'a părut, că stau de vorbă cu vechii mei prietini, că lor le vorbesc. Pentru aceea și sunt poate, prea multe pretenții de ale grupului *nostru* în scrisoarea mea. Dar eu țin la ele, le iubesc și nu voi înceta să cred, că împlinirea lor va fi un titlu de glorie al studențimii noastre.

Noroc și la mulți ani!

Ion Duma.

Crișian-Heinrich-Mărcuș-Băilă.

POEZIE POPORALĂ

Pe picior de prag de munte
Mult oglom de om s-aude.
Nu-i oglom numai de-un om,
Gă-i de trei păcurărei
Și toți trei sunt frățiori,
Numai unu-i străinel

Ga ș-o lună de inel...
Pe iel ceilalți îl mâna,
El oile să le abată...
Pân' iel oile-abătea
Gei doi legea i-o făcea:
Ori să-l taie, ori să-l puște

Ori în sabie să-l arunce . . .
 --- „lubiți frașiorii mei,
 Pe mine nu mă tăiați,
 Pe mine nu mă 'npușcați,
 În sabie nu m-aruncați,
 Numai capul mi-l luați
 Și trupul mi-l îngropați
 În strunguța oilor
 Și-n jocuțul mieilor,
 Am un flueraș de-argint,
 Să mi-l puneți pe mormânt.
 Când vântu' mândru-o alină,
 Flueraș' mândru-a cântă,
 Mândrele s-or adună.
 S'o aduna ș'a mea mândrușă,

Gizme roșii tropotind
 Poale albe 'n vânt bătând
 Rochie-neagră sufulcând . . .
 Lângă mormântașul meu
 Faceți-mi un gârdușel,
 Cu parii de busuioc,
 Grădele de bărbănoc;
 Streșina de schînteiuțe
 Să umbrească pe drăguțe.
 Sub gârduș, fântână rece,
 Câți voinici pe-aici or trece:
 Toți să beie apă rece . . .
 Mândru i-a fost mormântu'
 Ierte-i Domnul sufletu'!

Auzită dela A. Tomșa.

T. P. Nicolin.

Gor întelenit.

În lupta pentru existență a popoarelor se prezintă generația tineră ca unul dintre factorii cei mai de importanță. Nu e nici o mirare. O tinerime viguroasă trupește, neprihănită și înzestrată cu armele științei, culturii sufletești, entuziasmată de idealurile culturale-naționale a neamului, din care face parte, poate fi numită cu adevărat speranța viitorului. Dintre tinerii, cari au pricepere pentru nevoile și durerile neamului lor, cari sunt convinși, că un neam numai prin colaborarea tuturor forțelor intelectuale poate înainta, vor răsări conducătorii adevărați în viitor și ostașii de rând, în cari va predomina spiritul de jertfă și însuflețirea fără margini pentru binele comun.

Dată fiind însemnătatea generației tinere din punct de vedere cultural național s'ar impune creșterea tinerimii în aceasta direcție ca un lucru de sine înțeles. Puțini sunt, așa zicând, dela fire înzestrați cu aceea iubire de neam, cu acel zel de muncă altruistă și idealism curat, făr' de cari însușiri cu greu ne putem închipui posibilitatea conservării și înaintării naționale. Massa cea mare așteaptă îndemnuri, reclamă sprijin și razim, dorește îmbărbătare continuă, ca să nu se cufunde în valurile indeferentismului fără ideal.

Cum stăm noi? Pe lângă mulți-pușinii tineri, cari sunt întruhiparea tinerimii ideale, ceata — durere — cea mare o formează acei indivizi, cari cu un dispreț suveran și suris batjocoritor, ori cel puțin cu indiferență privesc la ori-ce mișcare de

regenerare și muncă serioasă a noastră. Din acești tineri vor fi preoții, advocații, medicii învățătorii etc., cari nici degetul cel mic nu-l vor mișca pentru interesele neamului lor, cari toți nu vor avea timp și vor fi lipiți pământului, când vei apela la sprijinul lor moral, respective material.

E natural, că astfel de oameni în loc de a promova interesele vitale ale poporului nostru, vor constitui piedeca înaintării noastre și stânca latentă, care va pricinui peirea corăbii mișcărilor noastre de importanță.

Se naște deci întrebarea, cum ar fi posibilă îndreptarea acestei tagme de oameni, sau cel puțin micșorarea ei și înrolarea tuturor în șirurile luptătorilor pentru binele obștesc.

Un singur mijloc credem, că ar putea aduce rezultate îmbucurătoare: *îngrijirea sistematică de educația conștie a generației noastre tinere.*

Despre o creștere a tinerimii române din școli străine în spirit cultural-național nu poate fi nici vorbă, cunoscând prea bine intențiunile de suprimare a sentimentelor naționale în toate instituțiile fericitei noastre patrii. Nici chiar școlile românești nu dau o educație ireproșabilă din acest punct de vedere, care constatare nu are pretenția de a fi o critică sau imputare la adresa școlilor și dascălilor noștri vrednici de stimă și laudă. Cauza e, că învățământul nostru primar și secundar e espus atâtor restricțiuni și controale răuvoitoare, cari fac imposibilă o astfel de educație.

Unde este dar cheia deslegării acestei probleme arzătoare? Răspundem: *în familia și societatea românească.*

Vatra părintească trebuie să sădească în inima fragedului copil minunata floare a iubirii de limbă și neam, din copilărie trebuie să prindă rădăcini însuflețirea pururea pregătită la jertfe pentru binele românesc, ca să poată opune cu succes rezistență tuturor înfrunirilor de indiferențism și desnaționalizare.

Iar ce a început familia, trebuie să continue societatea românească. Unde să afle tinerimea noastră îmbărbătare, razim și îndrumări în momentele de grea încercare sufletească, dacă nu

în societatea românească. Generația tineră trebuie să fie totdeauna îmbrățișată cu iubire părintească de societatea noastră și condusă la calea adevărului.

În urmă încheiu cu constatarea, că atunci, când societatea românească își va face o datorie națională din ocrotirea și educația sistematică a generației tinere în spirit cultural-național, atunci, da, numai atunci vom fi toți una și vom avea aceeași țintă și același ideal. Până atunci masa mare a celor slabi, specia indiferenților și trântorilor va predomina: tot *ogor înțelenit* va fi viața noastră cultural-socială națională!

Leru.

Cătră dragălașele noastre Românce.

Credeam, că Vă vom putea bate la geam de-odată cu sosirea rândunelilor călătore; speram, că vom intra de-odată cu razele prime de soare primăvăratec în odăița Voastră plină de visuri; gândeam, că vom întrece sborul fluturilor zglobii și cântecul privighetoarei duiioase, dar am întârziat... Iată suntem în zile de vară și noi abia ne vedem porniți pe cărări necunoscute, ce duc prin desișul codrilor primejdioși spre o țintă, ce sclipește departe... în zarea azurie plină de taină... Pornit-am conduși de nădejdiile tinerilor visători, necunoscând încă urgia vremilor. Vom cădea poate de nenumărate ori obosiți și trudiți, dar ne vom ridica de mii de ori și cu puteri întreprinse vom continua calea spre zarea azurie, comoara idealurilor noastre.

Și ce vom face, dacă în drumul nostru nu ne va urmări simpatia și iubirea națiunii?...

Apelăm aci în deosebi la dragostea româncuțelor noastre cu ochi negri și căprui, ca să ne vină întru ajutor. Un zimbet dulce, o vorbă simțită cât nu ar putea face? Cunoștinții și iubiri cari poate nu ne cunosc încă, ori nu vreau să ne cunoască, la o privire galeșă, ori la o rugare dulce ne-ar cerceta cu câte un abonament; iar »Noi« nu vom pregeta a grăbi să satisfacem dorințelor româncelor noastre, întru cât ne permite programul.

Cererea noastră atât de justă se poate îndeplini cu ocaziunea petrecerilor, balurilor, concertelor etc., când tinerii vrând-nevrând ar trebui să dea jertfa datorită fiecărui bun Român. Numai așa am putea pași cu nădejdi mai sigure pe drumul apucat, numai așa am putea zice, că iată

A. Mollica: O elegie.
După originalul din salonul parisian 1912.

am isbutit și noi Românii a înainta pe o cale nouă, la noi încă nebatută, la alte națiuni însă atât de veche. Misiunea, ce o are de îndeplinit grupul acesta de tineri entuziaști e sfântă. Acțiunea noastră va fi însă probabil copleșită de o sumedenie de dușmănie, cu toate acestea nu vom permite să fie pângărit altarul năzuințelor noastre, având a duce chiar o luptă titanică cu detractorii noștri. Și — nu ne vom retrage, deoarece faptul acesta ar stânge iarăși văpaia în sufletele Tinerimei, ce arde acum de dorul înaintării și am cădea iarăși în somnul letargic, care de atâtea veacuri ne a ținut încătușați.

Cu un buchet de flori, cu un cadou mai puțin din partea tinerilor; și iată că românele noastre ar împlini o adevărată misiune națională. Și ce fericiți vom fi, când vom ști, că pe masa fiecărui Român între altele se adăpostește și revista noastră, și mai fericiți, când am vedea că și dragile noastre Româncuțe jertfesc câteva clipe din timpul lor liber, pentru a cunoaște o ceată de tineri, cari la inima lor poartă idealuri atât de scumpe.

Vom spera; atât mai avem și noi tinerii. Doar speranța ni-e singura și cea mai puternică mângâiere în calea pornită.

Doru.

Cronică.

Ioan M. Moldovan. Viguros și statornic împlinește la 13 Iunie al optzecelea an al vieții prepositul dela Blaj, Dl Ioan M. Moldovanu. Încunjurat de iubirea unui neam întreg al cărui glas l'a știut să-l talmăcească atât de elocvent cu prilejuri istorice, chiar și în timpul din urmă arătând, că în martiriu zace salvarea, jubilandul este sărbătorit mai ales prin inimile tinerimii, a cărei patron generos a fost în totdeauna. Dumnezeu să ni-l țină, ca să ne mai poată povățui.

Mărcuș — Crișian — Băilă. Cu acelaș drag, cu care pândim în zilele prime a fiecărei primăveri sosirea rândunelelor, ne dedasem să așteptăm și »cântăreții noștri«. Și Dumnezeu ni i-a adus.

Asemenea trubadurilor medievale au venit și anul acesta să cuturee rând pe rând castelele culturale ale societății noastre românești. Mărcuș, Crișian, însoțiți de noul tovarăș de scenă, actorul dramatic Băilă, și-au deschis turneul cu un program nou, întocmit cu multă pricepere. Doinele noastre mândre le-am putut auzi iarăși în toată frumseța lor. Duettul »La forza del destino« le-a oferit un bun prilej interpreților noștri de a-și desvolta în întregime arta, a cărei stăpâni se pot numi. Iar din duettul din opera »Pescarii«, acordul dominant a programului, s'a putut resuma clar progresul fără îndoială mare a cântăreților avântați la înălțimi încă până acum neatinse.

Prestațiunile dramaticului Băilă, pe care cu bucurie l'am ascultat în deosebitele lui talmăciri, au format varierea plăcută a programului. »Cântarea vrăjitoarei« ni-l'a arătat în perfecția sa de actor dramatic, despre care scena din Pilsen ne-ar putea povesti atâtea lucruri frumoase.

Reprezentății frumoase la Sibiu.

De câteva luni așteptă lumea românească ziua de 5 Iunie, când va pune la dosarul amintirilor plăcute triumful artei românești.

După un lung stadiu de vegetare Reuniunea rom. de muzică din Sibiu iată, că iese la iveală cu două nou-

tăți, chemate a da cu totul alt mers stăruințelor noastre muzicale; ba pot zice, că cu reprezentarea frumoasei opere »Cavalleria rusticana« (Cinstea țărănească) de Pietro Mascagni începe o nouă eră în istoria noastră culturală. Cuvinesă deci toată lauda actualului comitet al Reuniunii, căruia i-a succes a încheia într-un mănunchiu patru seri de-a rândul societatea noastră din toate părțile. Să sperăm numai, că succesul avut de astădată va fi un puternic motiv de continuare a năzuințelor muzicale de soiul acesta, pentru a avea și noi odată un repertoriu corăspunzător de opere, pentru cultivarea cărora străinii jertfesc atâtea milioane și energie.

S'au jucat: 1. *Secretul Susanei* (intermezzo într'un act) de Enrico Golisciani trad. de Maria Cunțan, muzica de Wolf — Ferrari. 2. *Cavalleria rusticana* (melodramă într-un act) trad. de 2 poeți talentați de ai noștri. Muzica de P. Mascagni.

Conținutul celei dintâi e o glumă nevinovată. Susana prin fumatul său îl face gelos pe Gil, (bărbatul ei) căruia nu-i poate trece prin minte, că Susana fumează, și nu alt-cineva. După două scene de izbucnire a geloziei să convinge Gil, că fumul, de care s-a temut, e dela țigareta Susanei. Să împacă deci și fumează împreună. Fiind autorul muzicii de viță italiano-germână, e mai ușor esplicabilă deoparte dulceața și frăgezimea muzicii italiene, de altă parte eroismul celei germane. Atât Susana (Dna Vet. Triteanu), cât și Gil (Dl. I. Crișian) au fost neîntrecuți în cântare și mai ales jocul lor. Până la delir au însuflețit publicul în scenele puternice de manifestare a geloziei.

»Cinstea țărănească« merită a fi cunoscută în cercul *tuturor* cetitorilor noștri, fiind una dintre cele mai atrăgătoare piese pe scenele străine. Turridu (St. Mărcuș), înainte de a plecă la cătănie, jurase credință Lolei (Dș. Valeria Greavu), care să măritase însă, pe când sosi îndărăt T. — Ca să-și aline jalea, T. iubește pe Santuzza (Dna V. Triteanu.) Lola în invidia-i păcătoasă i-l răpește Santuzzei pe T. — S. observă lucrul acesta, încearcă însă totuși a-l recăștigă; nu-i succede, fl blas-tămă și devine trădătoare, spunându-i lui Alfio, (I. Crișian) bărbatul Lolei:

»Ah! T. mi-a răpit onoarea și pacea, iar Lola, ea mi-l'a răpit pe el«. — Alfio, aprins de mânie, jură răsbunare. După ce T. își ia rămas bun dela mamă-sa Lucia (D-na M. Crișian), în a cărei grijă lasă pe Santuzza, să răfuieste cu Alfio la »spatele grădinii«. Spre consternația mare a consătenilor, T. e răpus de A.

Rolurile principale au fost susținute cu deosebită dexteritate și gingășie de D-na V. Triteanu, foștii burșieri ai soc. teatrale: S. Mărcuș și I. Crișian, D-na M. Crișian și D-ra Valeria Greavu.

»Privighetoarea Ardealului« s'a întrecut pe sine însași. Sopranul ei e în zenitul splendoarei sale, zice »H. Tageblatt«-ul Sașilor din Sibiiu. De fapt: nu știe omul, ce să admire la aceasta cântăreață distinsă; voce-i catifelată, plină de farmec și poezie sau jocul ireproșabil?! — Artiștii Mărcuș-Crișian au cucerit admirația noastră și a străinilor, cari încă văd într'ânșii două forțe în perfectă dezvoltare. O deamnă încununare a succesului avut în turneul mai apropiat a fost debutul lor. Ne creștea inima de bucurie, văzându-i cântând în românește opere străine.

Sentimente de admirație a trezit în public și altul D-nei M. Crișian, care și la o vârstă mai înaintată nu să retrace dela muncă pentru înălțarea nivelului cultural al »Reuniunii de muzică«. Simpatică a fost și pășirea D-rei Greavu; îi dorim succese pe calea apucată. — Artistic a mers apoi corul puternic și bine disciplinat; — toată recunoștința noastră o merită deci membrii corului, cari — sunt convins — au muncit mult până au ajuns la perfecțiunea dovedită.

N'am cuvinte apoi a lăuda în deajuns rolul dirigentului Hermann Heinrich în reușita reprezentațiilor. Atâta dragoste din partea unui străin mai rar!

Cu trup cu suflet era atent la fiecare tact, iar bagheta-i magică făcea adevărate minuni în tot decursul pieselor. Doresc din inimă tuturor Reuniunilor noastre astfel de dirigenți!

Nu pot încheia raportul fără a aduce elogiile modeste traducătorilor pieselor, cari îmbogățind literatura noastră cu atari traduceri prețioase — își asigură nemurirea de-oparte, ne împintenează la muncă neîncetată pe teren muzical de altă parte.

După aceste constatări nepretențioase dorința unanimă cred, că e: a ne vedea cât mai des, în cadrul unor manifestații superioare de soiul celor amintite.

Crinul.

Câteva cuvinte despre noi. Ca o adiere binefăcătoare s'a sălășluit în inimile tinerilor noștri universitari din Cluj o încercare de acțiuni mai folositoare și ducătoare spre bine. Poate întinerirea naturii a trezit la viață pe »copii nimănuși« și i'a îndemnat la fapte înălțătoare; până aci să credea, că în Cluj nu poate exista o viață mai vială, azi nu mai e așa. Studenții noștri în mare parte trăiau cu frica în sân, căci își vedeau în pericol viitorul, dacă și-ar manifesta în dragă voie sentimentele moștenite. Primăvara aceasta însă a fost o adevărată redeșteptare dintr'un somn lung la o viață plăcută socială, nu politică, căci asta nu putea da rezultate atât de frumoase, ca cea dintâiu.

Sub ocrotirea Agenturii »Asociațiunii« lit. și cult. poporului român s'a alcătuit o societate în sânul studenției române, care și-a făurit un variat și bogat program de muncă.

Afară de seratele literare ținute în localul casinei române din Cluj, — s-au arangiat în decurs de două luni concerte foarte reușite în Gilău, Turda și Huedin.

Având un cor de 30 persoane, condus alternativ de domnii J. Hoza și C. Stanca, având apoi o orchestră proprie de 12 persoane, condusă de S. Cenariu, au putut satisface și celor mai rafinate gusturi pe unde s'au ivit, luându-și în program — atât corul, cât și orchestra — piese frumoase, vioaie și de o valoare netăgăduită.

Lucrând în favorul casinei din Cluj și pentru Agentură au cercat a încungiura toate cheltuielile superflue și ușor de abandonat. Așa d. e. la celebrul concert Mărcuș, Crișian Băilă, dat nu demult în Cluj, la dans n'a cântat orchestră țigănească ca de obicei, ci orchestra studenției, câștigând în scurt timp simpatiile publicului asistent.

Poate-că pentru cei ce nu cunosc împrejurările, între cari trăim noi aici, nu e fapt însemnat; cu atât mai înălțător însă e pentru noi, că am putut trezi la conștiința de studenți universitari și de tineri români pe foștii »copii nimănuși«, și că aceștia — ascultând glasul celor chemați — au pus umăr la umăr pentru realizarea unor planuri mărețe. Departe de politica, care aduce dușmănie, ură și desbinare, numai, și numai pentru ridicarea noastră proprie și înmulțirea cunoștințelor noastre sociale-culturale ne-am adunat într'un cerc strâns, povățuit de iubirea față de noi înșine și față de neamul nostru, care are atâta nevoie de sprijinul unei tinerimi serioase, conștie de chemarea sa.

Fie deci acest început o pornire binecuvântată, din care să purceadă încă mulți-mulți ani roade folositoare pentru neamul nostru trudit.

Doru.

Apel către Scriitorii români.

Iubiții noștri,

În sfârșit, după atâtea veacuri de așteptare și atâtea zile de sbucium, iată că avem și Noi — studenția română — un organ de publicitate! E și aceasta un progres față de trecut. Succesul

nostru atârnă însă dela modul, cum va înțelege rostul acestui focalar de cultură națională Societatea românească, Scriitorii și Tinerimea noastră. Nu ne facem mari iluzii din modesta noastră acțiune; sperăm însă, că cu puțină bunăvoință totul să poate face.

Botezându-ne revista cu elocventul titlu »Noi«, dorim de-o parte a inspira Tinerimei noastre mai multă încredere în puterile proprii, mai multă mândrie națională pentru aptitudinile sale, de altă parte însă dorim a angaja prin aceasta pe toți fruntașii condeiului și distinșii noștri profesori de sentimente românești la o activitate ideală de educație corectă și dezvoltare omogenă a întregului tineret român. Dorim deci a face din organul nostru încetul cu încetul și o catedră românească, a cărei ascultători să fie: tinerii, iar profesori: conducătorii vieții noastre culturale.

Suntem firm convinși, că pentru înălțarea prestigiului studențimei noastre s-a resimțit demult necesitatea înființării unui organ de propagandă a tuturor principiilor sănătoase, spuse la diferite ocazii de conducătorii noștri și profesate de multe ori cu căldură în cadrul societăților studențești; dreptacea eră imposibil a nu da ascultare glasului

vremii și a nu da publicității resp. tinerimei revista aceasta, chemată a deveni pentru fiecare student Român o a doua Evanghelie creștinească și românească. E evident, că în cadrul revistei pe lângă propaganda noastră pentru tot, ce e bun, nobil și frumos și cestiunile studențești vor avea loc de frunte povețele Voastre: a »Scriitorilor români«, cari sunteți înșăș »rațiunea de a fi a neamului«, precum a spus-o aceasta un amfitrion al mișcărilor noastre culturale.

Prin aceste cuvinte nemăiestrite Vă rugăm deci a colabora toți și D-voastră la revista »Noi«, menită a servi interesele studențimei. Credem, că atât studențimea, cât și neamul întreg Vă va fi recunoscător pentru sfaturile culese din condeiul Dvoastră, iar istoricul de mâine va reserva tot atâtea cununi de lauri pentru toți cei-ce țin cu trup cu suflet la ridicarea generației tinere.

Redacțiunea.

DEPEȘELE REDACȚIEI.

Tuturor, cari au manifestat interes față de pornirea noastră prin sfaturile și îmbărbătările primite de noi cu aceleași sentimente, cu cari ni s'au trimis —, le aducem mulțumitele noastre pline de recunoștință. Promitem totodată, că ne vom da silința a satisface tuturor dorințelor cetitorilor noștri.

Cetitorilor, prietinelor și fraților. Apariția revistei noastre am contemplat-o în lunile de vară odată pe lună; iar cu începutul noului an școlar — dacă vom obține din partea societății românești speratul sprijin — de două ori pe lună.

Ziarele și revistele, cărora le trimitem organul nostru, sunt rugate a ne da regulat prețiosul lor schimb.

Toate instituturile de editură le rugăm să ne trimită câte două

exemplare din cărțile și broșurile editate, despre cari în fiecare număr vom scrie în rubrica bibliografică în orânduire cronologică.

Drăgălașele D-șoare și toți prietini sunt rugați a ne trimite „Listele de subscripție“, pentru a expeda cât mai curând revista tuturor abonenților.

Toți aceia, cari au primit acest Număr de probă și nu doresc a fi trecuți între abonenții noștri, sunt rugați a ne aviza resp. a ne retrimite numărul până în 7 Iulie nou, pentru a ne ști orienta în privința tipării Numărului al doilea.

Colaboratorii noștri sunt rugați a ne trimite manuscrisurile pentru Nr. 2 până în 1 Iulie st. n.

DIRECTOR- GIRANT: **DR. EUGEN BIANU**